No. 139. DONDERDAG 19 NOVEMBER. 1857.

VIER EN DERTIGSTE JAARGANG

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op DINGSDAG, DONDERDAG en ZATURDAG. De prijs is per *drie maanden* te Assen *f* 2.30 buiten Assen franco per post *f* 2.45. — De prijs der Advertentiën is van 1 tot 5 regels *f* 1.00 en voor elken regel meer 15 cent behalve 35 cent zegelregt.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

19 Nov.

De Engelsche bank heeft nog geen gebruik gemaakt van hare bevoegdheid tot het uitgeven van meer biljetten, en men hoopt, dat zij de crisis zal te boven komen, zonder daartoe verpligt te zijn.

In Schotland herstelt men zich weer van den finantiëlen schrik. Daar waren sommige fabrikanten gedwongen het arbeidsloon te verlagen, en op dien maatregel antwoordden de wevers met de glazen hunner heeren in te werpen. Alsof dat hooger loon gaf! Sommige der onverstandigen werden door de militaire magt, die de ongeregeldheden te keer ging, gekwetst. Wie hun nu, zonder werk, verminderd loon zal geven, is onbekend.

Ook te Londen gevoelt men eenige verligting in den geldnood

In de eerste dagen van October wist men te Calcutta, dat Delhi was veroverd.

De Koning van Delhi en zijne Gemalin *Zenut-Mechal* worden in hun eigen paleis bewaakt, maar de Prinsen *Moghul-Aboo-Bucker* en *Kuzee-Sultan* werden gefusilleerd. Een van de hoofden der opstandelingen, *Shunker-Shai*, is voor den mond van een kanon geplaatst en zoo aan flarden geschoten. Hij had zakken laten maken, gedeeltelijk met fijn zand gevuld, om daarin de Engelschen te stoppen.

In den nacht, volgende op den dag waarop Delhi werd ingenomen, dronken de Engelschen in de marmeren zaal, waar vroeger de groote Mogol zetelde, de gezondheid van Koningin *Victoria*. Den Ghoorkas, die tot lijfwacht van den generaal dienden, werd aangezegd, dat zij het teeken moesten geven tot het hoerah!

Toen de Hooglanders in de nabijheid van Cawnpore den put ontdekten, waarin door de inlanders de vermoorde vrouwen en kinderen geworpen waren, herkenden zij het ligchaam van het misvormde lijk van generaal *Wheeler*. Dezen sneed men de haarlokken af, zond er van aan zijne familie en verdeelde het overige onder de soldaten, die zwoeren, dat zij voor elk haartje, 't welk zij ontvingen, ook een opstandeling zouden dooden; zelfs zouden zij hun woord houden, al verbood de opperbevelhebber zulks ook.

Na de begrafenis van den Minister *Abbatucci* te Parijs, zijn al de genoodigden op Compiègne weder derwaarts vertrokken, ten einde de Keizerlijke feesten aldaar bij te wonen.

De opvolger van den overleden Staatsman is nog niet genoemd.

Candidaten genoeg.

Al weer wat nieuws van de Vorstendommen.

Rusland en Frankrijk zouden een middenweg hebben gevonden tusschen de politieke en administrative vereeniging. Zoo geven zij iets toe en eischen dan ook, dat de andere Potentaten een offer brengen tot bevrediging van alle belangen.

Pruissen wil eerst alles weten wat tot de kwestie betrekking heeft, vóór het oordeelt, maar blijft voorshands bij zijn vroeger oordeel. Zijne stem zal zijn, zooals plaatselijk en Europeesch belang dat eischen.

Rusland zegt het zelfde, en alleen uit de raadzaal van het Parijsche vredes-congres zal dus licht komen over deze zaak.

De hoogere finantiële wereld te Weenen heeft dezer dagen een fijn diner gegeven aan den heer *de Lesseps*, den ingenieur onder wiens leiding men door de landengte van Suez een kanaal hoopt te graven. De eerste toast, op het welslagen dier reusachtige onderneming, werd uitgebragt door den vader van bijkans alle Europesche schatkisten, baron *von Rothschild*, — de tweede door baron *Bruck* op de zegepraal der Engelschen in Indie, zijnde tevens de zegepraal der beschaving, [Oostenrijk sloot een concordaat met Rome, en *Palmerston* roept: geen Suez-kanaal! maar baron *Bruck* dacht daar niet aan], en baron *Toggenburg* dronk op de verbroedering der volkeren, die genoemd kanaal denken te graven. De heer *de Lesseps* dronk met veel genoegen, want hij staat op zijn vertrek naar Constantinopel, ten einde de concessie van den Sultan te vragen, en hij zal dan gewisselijk ook spreken over het Weener diner, als bewijs, hoe vurig de doorgraving door alle Europesche Rijken [behalve door Engeland] wordt gewenscht.

Kan men die concessie niet koopen?

De Groote Heer heeft thans eene bijzondere kleine kas.

In allen gevalle heeft de heer *de Lesseps* één groot voorstander van de onderneming in de Turksche hoofdstad en wel *Reschid*-Pacha. Deze heeft nu eene schoone gelegenheid, om te toonen, dat hij *Redcliffe's* politieke discipel niet is, en tevens, om een dankje te verkrijgen van den Franschen gezant, den heer *de Thouvenell*.

In zooverre op 16 November de uitslag der verkiezingen te Turyn bekend waren, telde men op de 53 verkozenen 38 liberalen en 14 behoorende tot de uiterste regterzijde, dat is tot de ultramontanen. De drie en vijftigste alleen was politiek-links.

Staat de ultramontaansche partij in Sardinie op de bres in den verkiezingsstrijd en gebruikt zij tegen de liberale partij elk soort van wapenen, ook die, welke in de hand van geestelijken weinig passen, de Aarts-Bisschop van Genua strijdt niet met haar. Integendeel — hij wees op het gewigt der verkiezingen en noodigde zijne leeken uit, om er deel aan te nemen, maar zijne pen ontsnapte geen enkel vijandig woord tegen de Regering of tegen de gematigde partij. *Franzoni*, de verdreven Aarts-Bisschop van Turyn, en nu te Lijon resideerende, dacht er anders over en vermaande zijne beminde geloovigen, om geen zonen des duivels te kiezen.

De kabinets-verandering in Belgie heeft te Turyn blijdschap verwekt, en men verhaalt er met zeker genoegen, dat Graaf *Cavour* en de heer *Frère Orban* vrienden zijn.

De verkiezingen in Sardinie trekken groote belangstelling. Er zijn 204 districten en nu reeds 600 candidaten voor de betrekking van Volksvertegenwoordiger.

Sardinie leeft, politiek, zeer sterk.

De Paus heeft de finantiële Staats-commissie bijeengeroepen en tegen deze eene toespraak gehouden. Dat collegie bestaat uit leden, door het Gouvernement gekozen en heeft geene raadgevende of beoordeelende stem Wat het doet schijnt dan ook tamelijk onbekend, maar zeker is het, dat de Paus gewoonlijk niet doet, wat de staats-commissie wenscht.

Te Rome is eene school gesloten en wel eene van de "broeders der Christelijke leer," en dat geschiedde, sedert de Fransche gezant *de Raijneval* Rome verliet en vóór de nieuwe Fransche gezant aldaar was aangekomen. 't Was eene inrigting, die vooral bezocht werd door kinderen van Franschen. Die maatregel, gewis door de ultramontanen bewerkt, heeft groot opzien gebaard en ook de broeders zelven schijnen daartegen te protesteren. Zij zoeken hulp bij de Fransche Regering en deze, die hier weder een nieuw bewijs ontvangt van Rome's "domperschap," zal zich gewis de belangen van bedoelde inrigting aantrekken.

Met genoegen ziet men in Spanje, dat het nieuwe Ministerie geene slagting maakt onder de hoogere en lagere ambtenaren. Onder hen die hunne betrekking verloren, behoort de directeur der landsdrukkerij en redacteur der Staats-Courant, de directeur der openbare instellingen van liefdadigheid en de censor der schouwburgen. Deze drie ambtenaren hadden onder het vorig Ministerie zoo haastelijk front achterwaarts gemaakt en waren zoo driftig de liberaliteit ontloopen, dat zij thans niet in hunne betrekkingen konden blijven.

Om nu de eentoonigheid van het politieke leven eenigzins te verdrijven, kwam onlangs zekere *Guël y Rente* op't onverwachts weder te Madrid en schreef aan den ex-President-Minister *Narvaez*: "ik vergat geenszins hoe gij mij vroeger hebt beleedigd en eisch voldoening!" Dat was geen genoegelijke boodchap, als men daarenboven voor eene ledige of liever in 't geheel voor geene portefeuille zit, maar *Narvaez*, begrijpende, dat "gekscheren" hier niet hielp, en den inhoud van den epistel wel vermoedende, opende den brief niet, zond hem terug en koos onmiddelijk twee getuigen: Generaal *Lersundi* en den brigadier *Gandara*. "Zeg — zoo sprak hij tegen die beide heeren - - tegen den heer *Guël y Rente*, dat ik het duël aanneem, met welk wapen hij verkiest. Generaal *Lersundi* en de Brigadier *Gandara* begaven zich nu naar de secondanten des heeren, *Guël y Rente*, Generaal *Zabola* en Generaal *Prim*. (welke laatste na een oogenblik sprekens, niet wel werd) en maakten dezen bekend, dat *Narvaez* gereed was te vechten, zelfs met elk wapen, doch dat zij verpligt waren om den degen uit te zonderen, wijl het hun bekend was, dat de heer *Guël y Rente*, nu een jaar geleden, naar Parijs was gegaan, en aldaar les had genomen in de schermkunst. Alleen om wraak te nemen? Wij weten het niet, maar echt Spaansch en dus wel mogelijk.

Generaal *Zabala* en Generaal *Prim*, (die inmiddels weer bekomen was) bragten de boodschap aan den heer *Guël y Rente* over, maar ziet, deze had juist den degen gekozen en wilde, stijf van begrip, bij den degen blijven en zoo bleef het staal in de schede — hoogstwaarschijnlijk bij nadere herinnering, tot beider genoegen.

Dat Rome veel van den heer *Mon* verwacht en dat deze ook veel voor Rome te doen zal vinden, blijkt ook uit de klagten van R. Catholieke bladen, over den droevigen toestand van de kerk in Spanje. In de maand Julij dezes jaars, schrijft een dezer bladen, heeft men tien heiligschendende diefstallen in kerken te betreuren gehad en ook in de vorige maanden hadden er onderscheidene zoodanige schandfeiten plaats.

Hierbij moet men nog voegen, dat de kerken vervallen en niet worden hersteld, en in sommige durven de geloovigen niet binnentreden, uit vrees van instorting. Er zijn zelfs cathedralen (hoofdkerken) die den regen niet meer afkeeren.

"Maar dat is nog niet alles, vervolgt het bedoelde blad - men stichtte onlangs in eene der kerken van Valladolid een praalgraf ter vereering van een democraat, en dat nog met verkrachting van de bestaande begrafenis-wetten en tegen de voorschriften van het concilie van Trente, welke het gebruik van gewijde teksten verbieden. De bewuste ex-democraat werd met deze teksten gehuldigd: "hij heeft (*Luc. II*: 47) al degenen, die hem hoorden, door zijne wijsheid en zijne antwoorden verwonderd" en: "ik ben (*Joh. XVI*: 28) van den Vader uitgegaan en in de wereld gekomen, nu verlaat ik de wereld om tot den Vader terug te keeren". De tempel des gebeds is dus herschapen in een tooneel van Satanischen hoogmoed. Dáár waar de groote God moest worden aangebeden, wordt hij gehoond!"

Zoo schrijft een Catholiek dagblad, over het Catholieke Spanje! Daar is na 1848 meer gehoord en gelezen dan den ultramontaan lief is

De ultramontanen in Europa zijn zeer ingenomen met Keizer *Alexander II* van Rusland, en verwachten van dezen voor Rome veel goeds. Zoo behaagde het hun uitermate, dat de Keizer en de Keizerin, tijdens hunnen jongsten intogt te Warschau, voor de Alexandri's kerk het wijwater van den R. Catholieken bisschop ontvingen, zich daarmede besproeiden en daarop het hun aangeboden kruisbeeld kusten. Met genoegen herinneren zij zich ook in deze dagen, dat Keizer *Nicolaas*, *Gregorius XVI* bezoekende, in 't eerst niet spreken kon, en *Alexander II*, toen onlangs R. Catholieken in Duitschland hem verzochten om gunst voor hunne geloofsgenooten in Rusland, lachte. Hieruit blijkt, dat de Russische Keizers niet in morgen- of avondredenen met de ultramontanen willen komen en dat is zeer verstandig. Die met hen in onderhandeling treedt, verliest altijd iets, en als dat niets meer was dan de vrees voor hunne plannen, dan was het verlies toch groot, zeer groot.

Lissabon wordt steeds in hoogen graad door besmettelijke koortsen geteisterd. Op 9 jl. werden er 223 personen aangetast. Daarvan stierven binnen de 24 uren *tachtig!* Latere berigten melden, dat de ziekte verminderde, zoodat er dagelijks 20 minder werden aangetast.

De jeugdige Koning is overal waar zijne hulp noodig is.

De jongste berigten uit N.-Amerika zijn een weinig gunstiger, maar de crisis sloeg toch diepe wonden. De voornaamste handels-straat van New-York heeft vele verhuurbordjes en bijna elke winkel kondigt aan, dat hij geforceerd verkoopt met groot rabat. Ook klaagt men in genoemde stad over de baldadigheden en misdaden, die er zelfs op helderlichten dag worden gepleegd, door lieden, die geen domicilium hebben en huizen onder het blaauwe des hemels.

De Keizer van China, dit weet men, heeft aan Engeland den oorlog verklaard. Of hij, de tijding ontvangende van Delhi's val en van den meer gunstigen toestand der Engelsche krijgsmagt tegenover de insurgenten, ook berouw zal hebben van zijne stoutheid? De tijd zal 't leeren, maar zeker is het toch, dat een Monarch, die met zoo zwaren opstand in zijn eigen Rijk heeft te kampen, veel durft wagen met Albion den handschoen toe te werpen. Lord *Elgin*, die den gekroonden Chinees zou opzoeken en hem ernstig over zijn gedrag moest onderhouden, schijnt zoo verplunderd te zijn over die oorlogs-verklaring, en zoo overtuigd tevens van den onmagt der Engelschen, om te handelen gelijk het behoort, dat hij van de reis naar Peking afzag en terugkeert naar eigen haardstede en altaren. Ook de Fransche gezant, zoo verzekert men, vroeg versterking, om tegenover die aanmatiging van den Keizer van China, de eer zijner vlag waardiglijk te handhaven. Hij wil, met geweld, dien Potentaat tot reden brengen.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

STATEN-GENERAAL.

Tweede Kamer.

Zitting van 17 *Nov.* Zijn ingekomen drie kon. boodschappen, ten geleide van een gelijk getal ontwerpen van wet, als: 1o. tot herziening van het tarief van regten op den in-, uit- en doorvoer; 2o. tot vaststelling van tijdelijke maatregelen betrekkelijk het bedrag van den in- en uitvoer van goederen, en 3o tot regeling van het fonds, voortspruitende uit den verkoop van domeinen over 1857. Drukken, ronddeelen en verzenden naar de afdeelingen.

Aan de orde zijn de begrootingswetten over 1858.

Daarover zijn geene algemeene beraadslagingen gevoerd. De hoofdstukken I en II zijn zonder discussie met algemeene stemmen aangenomen. De beraadslaging over hoofdstuk III (Buitenl. Zaken) is afgeloopen, maar nog niet over het hoofdstuk in zijn geheel gestemd, dewijl de Kamer overgegaan is in comité-generaal, ter behandeling van het vraagstuk nopens de irrigatien. Morgen voortzetting van het comité.

—

Uit het voorloopig verslag der commissie van rapporteurs van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, over het ontwerp van wet op den aanleg van spoorwegen, blijkt: dat het ontwerp der Regering en om omvang en om volstrekte onbepaaldheid van last, die daaruit voor den Staat kan voortvloeijen, algemeen is afgekeurd; zeer velen echter juichten het denkbeeld toe om de spoorweg-ondernemingen van Staatswege te ondersteunen, omdat zonder hulp aan geene spoorwegen hier te lande te denken valt. Om die reden zou men over bedenkingen heenstappen, indien de gevraagde hulp doeltreffend wierd bevonden en overeenstemde met het finantieel belang van den Staat. Algemeen werd het volstrekt noodzakelijk geacht, dat de Regering veel beperkter plan voordrage, waarbij voor de lijnen van de meest dringende behoefte van Staatswege hulp worde toegezegd. De som der ondersteuning van den Staat moet zoo na mogelijk worden opgegeven. Alleen onder die voorwaarden zou de zaak later een punt van overweging kunnen uitmaken. Het denkbeeld dat de Staat zou aanvangen met onteigeningen en met den aanleg van wegen is algemeen afgekeurd. De groote meerderheid verlangde

alsnog amortisatie van de tien millioen schuld, voor het fonds van spoorwegen voorbehouden.

Naar het gevoelen der groote meerderheid behoorde men niet verder te gaan dan tot de ondersteuning van twee hoofdlijnen; — de eene van Harlingen tot Groningen en voorts naar Zwolle, en. met een weg in de rigting naar Rheine; verder naar en tot Arnhem; en de tweede, strekkende, om Noord-Brabant en Limburg in verband met de spoorwegen in de overige deelen des Rijks te brengen, waartoe het ontwerp van den heer *Bredius* inzonderheid in aanmerking zoude moeten komen.

Een minder groot aantal leden heeft gemeend, dat in de tweede plaats in aanmerking zoude behooren te komen de Zeeuwsch-Limburgsche spoorweg, als allezins dienstbaar tot het bereiken van het bij de hoofdlijn beoogde doel, — edoch met de bepaling, dat die lijn niet mogt worden gerigt, door de Peel, op Venlo, maar op Roermond.

Algemeen is met de regering erkend, dat de aanleg van en de dienst op de spoorwegen aan bijzondere personen moet worden overgelaten. Schier algemeen heeft men verlangd, dat zou worden bepaald, hoeveel in eens af van den staat zoude worden gevorderd.

— Thans ziet het licht het voorloopig verslag der commissie van rapporteurs over het ontwerp van wet tot regeling van de zamenstelling der regterlijke magt en het beleid der justitie. De groote meerderheid der leden, die aan het onderzoek hebben deel genomen, verblijdde zich er over dat de regering op verschillende punten is toegetreden tot de door de Kamer geopperde bedenkingen. Zij was het daarin eens, dat de wijze, waarop de regering gemeend heeft te moeten toegeven, op prijs behoort te worden gesteld, daar immers deze toenadering, gepaard aan vasthouding van eigen beginselen, het gemeen overleg daarstelt, dat zoo wenschelijk en onmisbaar tevens moet worden geacht, om wetten als deze, waarbij het zoo vele en veelsoortige vraagstukken geldt, tot stand te brengen. Evenwel konden sommigen de aanmerking niet weerhouden, dat de regering ten opzigte van sommige punten wel wat meer rekenschap had kunnen geven van deze handelwijze, en de redenen aangeven van hare veranderde inzigten; iets dat, met het oog op latere raadpleging, als de voordragt tot wet mogt zijn verheven, zijne nuttige zijde zou hebben gehad. Men had vrij algemeen met genoegen kennis genomen van de voorgedragen wijziging met betrekking tot de kantongeregten. Het laatste ontwerp werd in dit opzigt ver boven het vorig systeem des ministers gesteld. Nopens de uitbreiding van het appèl in strafzaken, blijven de gevoelens uiteenloopen. De bespreking van het vraagstuk leverde weinig afdoende resultaten op. Een lid der Kamer, tevens lid der commissie van rapporteurs, de heer *Wintgens*, heeft, in antwoord op de bestrijding eener vroeger door hem overgelegde nota, in zijne afdeeling eene tweede nota in beoordeeling gebragt, welker toevoeging aan dit verslag èn door die afdeeling èn door de commissie van rapporteurs doelmatig geacht. Dat stuk is als bijlage tot het verslag gevoegd.

Bij gelegenheid der beschouwingen omtrent de uitbreiding der regtsmagt van de arr.-regtbanken tot de zoogenaamde criminele straffen, hebben vele leden verklaard, dat zij zich zouden verheugen in de wegneming der willekeurige en omslagtige onderscheiding tusschen het crimineel en correctioneel strafgeding. Andere leden wenschten geen hooger beroep, maar den waarborg eener voorloopige instructie en behandeling der zware strafzaken bij de regtbanken in de eerste arrondissementen der provincien. Bij de gebleken vastheid der meeningen is het vraagstuk als voldongen te beschouwen. Omtrent de voorgedragen wijziging in de attributen van den Hoogen Raad heeft de commissie van rapporteurs geene nieuwe denkbeelden te vermelden. De vernieuwde poging om meerdere zekerheid op dit punt te verkrijgen is vruchteloos geweest; er is niet gebleken naar welken kant de meerderheid der gevoelens overhelt. De commissie meent dus, dat op dit punt niets anders overblijft dan eene eindbeslissing af te wachten. Zeker schijnt het, dat, welke ook de uitslag moge wezen, de zege met eene meerderheid van zeer enkele stemmen zal zijn behaald.

Verder blijkt uit het verslag, dat men gaarne wenschte te vernemen het gevoelen van den minister van justitie omtrent het in der tijd door den Hoogen Raad aan de Regering ingediende ontwerp van strafwet tegen de misdaad van zeeroof. Vrij algemeen gaf men te kennen bij de overtuiging te volharden, dat het getal van drie regters om kennis te nemen van- en te beslissen in strafzaken te gering is. Een even getal behoort daarvoor regel te zijn. En mogten vier regters voor zaken van minder belang voldoende zijn, vele leden wenschten, dan in zware strafzaken niet minder dan zes regters zouden zitten.

Als een diefstal onder zeldzame omstandigheden hier te lande, mag worden medegedeeld, dat een kind van het vrouwelijk geslacht, dat naar de school te Veenhuizen ging op den straatweg, dezer dagen door twee poldergasten werd aangehouden, en, op hemd en kousen na, uitgekleed. Er is van wege den burgemeester van Barneveld, eene premie uitgeloofd voor de aanhouding der schuldigen.

— Het getal onderwijzers, hetwelk uit ons land naar den Oranje Vrijstaat in Zuid-Afrika vertrekt, is zeer aanzienlijk. Onlangs zijn er elf uit onderscheidene provincien derwaarts vertrokken. De voorwaarden zijn ook zeer gunstig; behalve vrijen kost en verzorging ontvangen de onderwijzers f 40-„ a f 60-„ per maand. Na verloop van drie jaren zijn zij weder vrij en kunnen desverkiezende naar het vaderland terugkeeren.

Batavia. Met de per overlandmail aangebragte brieven van de laatste helft der maand Sept. jl. zijn weder gunstige tijdingen omtrent den staat van rust in Nederl. Indie ontvangen.

De felle droogte op Java bleef aanhouden, hoezeer hier en daar eenige regenbuijen zijn gevallen.

Uit een door den resident van Samarang, in het begin van de maand Sept., persoonlijk ingesteld naauwkeurig plaatselijk onderzoek in de streken zijner residentie, waar de padi-aanplantingen hadden geleden, is gebleken, dat in de afdeeling Demak en Grobogan wel is waar ruim 16,400 bouws padi zijn mislukt, maar dat desniettemin geene vrees voor gebrek behoeft te worden gekoesterd. De vorige rijstoogst was zoo ruim, dat de bevolking thans nog van rijst uit dien oogst voorzien is. De resident had onder de dorpsbewoners vele bewijzen van welvaart aangetroffen; een toestand die stof tot blijdschap oplevert, wanneer men zich herinnert den nood, die in vroegere jaren, ten gevolge van schaarschte van voedingsmiddelen, in die streken heerschte; terwijl deze gunstige gesteldheid almede getuigt van den ijver en het overleg der Europesche ambtenaren en Inlandsche hoofden, in het ten uitvoer leggen der bevelen van de regering, waarvan de strekking was, soortgelijke rampen voor den vervolge zooveel mogelijk te voorkomen.

Groningen, 14 Nov. Voor de Arrondissements-regtbank te Winschoten is thans hangende eene regtszaak, die in ons land sints het bestaan der regtstreeksche verkiezingen, gewis nog niet dikwijls is voorgekomen. De gemeente Finsterwolde, verdeeld in twee politiek-oeconomische partijen, Roelofsianen en Anti-Roelofsianen, betwistten elkaar de zege bij de jongste verkiezing van gemeenteraadsleden. Een der gevolgen daarvan is, dat voor genoemde regtbank thans te regt staat J. N. J., landbouwer te Finsterwolde, beschuldigd van eene stem (voor f 50) te hebben gekocht van H. F. H., mede landbouwer aldaar. Wij zullen den afloop nader mededeelen.

Leeuwarden, 13 Nov. De belangrijkheid der wekelijksche veemarkten alhier, als middenpunt der provincie, neemt gedurig nog toe. Vooral de laatste markten werden telkens gekenmerkt door aanzienlijke aanvoeren en door een gewoel en levendigheid, die opmerkenswaardig waren. Zoo waren de vorige week ongeveer 2300 en heden meer dan 2400 stuks rundvee aangebragt, om niet te spreken van de belangrijke verzameling schapen en varkens, die men hiermede elke week aantreft. Over het algemeen zijn de prijzen van het rundvee dalende, met uitzondering van vette koeijen, die altoos nog voor den uitvoer naar Engeland gezocht blijven.

— De Provinciale Staten van Friesland hebben den 12 dezer hunne werkzaamheden ten einde gebragt. Er is o. a. besloten tot den publieken verkoop bij afbraak van het aan de provincie behoorende bouwvallige huis te Stavoren, thans bij die gemeente gratis tot gemeentehuis in gebruik; voorts om aan Ged. Staten op te dragen om, in overleg met de commissie van landbouw, het reglement op de paardenfokkerij te wijzigen, zoodanig, dat de keuring der dekhengsten niet meer verpligtend is, en deswege voorstellen te doen in de zomerzitting.

Zwolle, 16 No Bij bevelschrift van de raadkamer der arrondissements regtbank te Deventer van den 6 November 1857, is de zaak van *Johanna of Hanna Dood*, arbeidster geboren en wonende te den Ham, beklaagd van moedwillige manslag van een kind van circa twee maanden van de landbouwers *Hendrikus Gortemaker* en *Geertje Horsman*, te Linde onder den Ham, met voorbedachten rade gepleegd, en alzoo van moord; — immers en in allen gevalle van moedwilligen manslag van dat kind, voorafgegaan door opligting of wegvoering van hetzelve; hebbende die moord of manslag gestrekt om het plegen van de eerste misdaad gemakkelijk te maken, of de ontdekking daarvan voor te komen — verwezen aan den heer procureur-generaal bij het provinciaal geregtshof in Overijssel, zoodat de behandeling dezer zaak voor genoemd hof eertsdaags wordt te gemoet gezien.

Blokzijl, 14 Nov. De longziekte, die wij hier geweken waanden heeft zich weder vertoond bij de veehouders L. de L., P. M. en K. S. Tot heden bestond hier ter plaatse bij de veehouders een hoogst ongunstig gevoelen opzigtens het inenten van het rundvee, als voorbehoedmiddel mede tegen de longziekte; wij kunnen echter thans met genoegen mededeelen, dat zij van dat gevoelen zijn teruggekomen en de meesten hunner de inenting met het beste gevolg hebben doen toepassen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

In navolging van Engeland, dat, zoo als bekend is, aan den keizer van Japan een stoomjagt heeft ten geschenke gegeven, zal Frankrijk aan dien vorst als geschenk zenden eene groote hoeveelheid wapens van verschillende soort, benevens eene halve batterij naar het stelsel van Keizer Napoleon vervaardigd.

ENGELAND.

Uit Ierland wordt berigt, dat te Lurgan eene vrij hevige opschudding is ontstaan, ten gevolge van het op half werk stellen der fabriek-arbeiders van *James Malcolm*, wiens woning aangevallen werd. De policie was verpligt te vuren en wondde verscheidene personen, hoewel niet gevaarlijk. De rust was hersteld.

— Lady *Havelock*, de gemalin van den thans in Indie bevelvoerenden generaal, was j. l. Donderdag te Londen het voorwerp eener hulde, waaruit blijkt hoe populair de naam van haren echtgenoot bij het Engelsche volk is. Op het *concert-promenade*, dat *Julien* in den schouwburg der koningin gaf, werd door het orkest eene *quadrille* uitgevoerd, thans in Engeland zeer in de mode, en *Havelock-quadrille* genoemd. Dit stuk afgeloopen zijnde, riep het publiek *bis*, en toen wees *Julien* met zijnen dirigeerstok op de loge, waarin Lady *Havelock* zich bevond. Onmiddelijk barstte het talrijke publiek in toejuichingen en bravoos los ter eere van den generaal, en bij het verlaten der zaal werd aan zijne gemalin met geestdrift en vreugdekreten uitgeleide gedaan.

TURKIJE.

Volgens een berigt, opgenomen in de Berlijnsche *Zeit*, heeft zich te Damascus onder de Armenische bevolking eene kleine Protestantsche gemeente gevormd, welke 42 leden en daaronder 18 huisvaders telt, en onder de leiding staat van eenen uit Konstantinopel derwaarts gekomen Protestantsch-Armenischen geestelijke. Nadat deze lieden door den Armenischen bisschop driemaal vruchteloos aangemaand waren om onder zijn bisschoppelijk gezag terug te keeren, waren hunne namen in al de Armenische kerken der stad openlijk afgekondigd en zij zelven vervolgens onder de gebruikelijke vervloekingen in den ban gedaan. Gedurende eigen tijd had deze nieuwe kleine gemeente hare bijeenkomsten in de woning van haren leeraar gehouden, maar laatstelijk verzocht, daartoe van het in Damascus bestaande Engelsche kerkje gebruik te mogen maken.

BELGIE.

Te Antwerpen heeft den 13 Nov. op nieuw eene instorting plaats gehad, en wel van een magazijn in de petite rue du Trèfle, nabij het groote bassin. Tegen twee ure had men namelijk eene soort van gekraak gehoord van een der pilaren, die de zoldering der eerste verdieping schragen; toen dit ter oore was gekomen van de bevoegde autoriteit, haastte deze zich het gevoelen in te winnen van een architect, hetgeen van dit gevolg was, dat eerstgemelde onmiddelijk de werklieden het magazijn deed verlaten. Ten drie ure stortte eene der bovenverdiepingen reeds in, en sleepte in haren val ook de lagere verdiepingen mede.

ASSEN, 19 November.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

Amsterdam. Woensdag, 18 Nov. Op de beurs van heden was de slotkoers der **effecten** als volgt: *Nederl.* $2\frac{1}{2}$ pCt. $62\frac{5}{16}$ percent. Dito 4 pCt. $95\frac{1}{2}$ percent. — *Rusland* bij Hope en Comp. 1798 en 1815 5 pCt. $102\frac{1}{2}$ percent. — *Oostenrijk* Nieuwe Metallieken 5 pCt. $83\frac{3}{4}$ percent.

Granen en Zaden

Koolzaad hooger betaald, op Nov. f 426; op April f 450. — Raapolie op 6w. f $42\frac{1}{2}$. — Tarwe flaauw; 133 ponds jarige witte bonte Poolsche f 355. — Rogge prijshoudend; 121 ponds Pruissische f 168. — Boekweit prijshoudend.

Uit het hierboven medegedeelde uittreksel uit het voorloopig verslag van het onderzoek in de sectien van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van het wets-ontwerp nopens den aanleg van spoorwegen blijkt, dat de Kamer zich niet vereenigt met de lijnen, welke de Regering heeft voorgesteld, bepaaldelijk is dit het geval met de lijn, welke Drenthe, althans het grootste gedeelte daarvan, aan het spoorwegnet zoude verbinden. Wij betreuren dit zeer. Intusschen hebben de heeren graven *du Hamel* en *de Lastic* c. s. te Parijs, van de Regering concessie gevraagd voor den aanleg van eenige spoorwegen, waaronder ook voorkomt die van Meppel over Assen naar Groningen; zij vragen daarvoor van het Rijk eene subsidie van 10 millioen gulden. Deze subsidie is zeker aanzienlijk, maar, wanneer al de aangegevene lijnen daarvoor geleverd worden, komt zij ons niet te hoog voor. Het Rijk kan en moet in deze, voor het geheele vaderland uiterst gewigtige aangelegenheid, zich groote opofferingen getroosten.

Wij zouden daarom in overweging geven, dat, in navolging van hetgeen de gemeente Schoterland heeft gedaan, èn het provinciaal bestuur èn de gemeente-raden in dit gewest en particulieren zich wendden zoowel tot het Gouvernement als tot de Tweede Kamer, ter ondersteuning van het verzoek om concessie van de graven *du Hamel* en *de Lastic* c. s. Dat men niet denke, wat zal onze aandrang er toe doen; de Regering en de Kamer dienen te weten, welk belang men alhier in het bezit van spoorwegen stelt; en hoe meer stemmen zich tot ondersteuning van dezen kant doen hooren, hoe meer van belangstelling zal blijken.

— Volgens een berigt, voorkomende in het *H bl.*, is men thans bezig met het uitbakenen van het terrein voor het afwaterings- en scheepvaart-kanaal van Coevorden naar de Vecht.

— De heer *L. H. van Sonsbeek* is door Z. M. benoemd tot Burgemeester der gem. Zuidwolde.

— In de vergadering van de Provinciale Staten van Friesland van 12 Nov. is op voorstel van H.H. Ged. Staten eene subsidie verleend tot den aanleg van een kunstweg, loopende door de gemeenten Lemsterland, Schoterland en Ooststellingwerf, strekkende van Lemmer naar Donkerbroek, te weten:

voor den weg van Lemmer tot aan den straatweg van Leeuwarden naar de Overijsselsche grenzen, tot 30 pct.;

voor den weg van gezegden straatweg tot aan Donkerbroek, tot 20 pct.;

voor den zijtak naar Oldeberkoop, tot 15 pct.

— Van Heerenveen wordt aan de *Leeuwarder Courant* d.d. 14 dezer gemeld; „Met genoegen vernemen wij, dat de Raad dezer gemeente, in zijne op heden gehoudene vergadering besloten heeft, Zijne Majesteit een adres aan te bieden, waarbij eene gunstige beschikking wordt verzocht, op het door de heeren graven *du Hamel* en *de Lastic c.s*, onder dagteekening van den 16 Oct. jl., aan Zijne Majesteit gedaan voorstel.

Wenschelijk zoude het zijn, dat het voorbeeld van den Gemeenteraad van Schoterland zoowel bij andere gemeentebesturen als ook bij particulieren ruime navolging vond, opdat de sedert lang gekoesterde wensch, dat ook de Noord-Nederlanders in het bezit van spoorwegen gesteld worden, vervuld worde."

* **Coevorden**, 17 Nov. Jaren lang heeft te dezer stede de bedelarij langs de huizen, op min of meer groote schaal, vooral des Zaturdags morgens, plaats gehad. Door eene langgewenschte verbetering der policie en eene vermeerdering harer dienaren alhier, heeft deze bedelarij reeds sedert het voorjaar opgehouden en ziet men thans geene zwermen bedelaars tot aanstoot van vreemdeling en ingezeten, de straten meer afloopen. Dat echter, door deze intrekking van hun privilegie, veler ontevredenheid werd opgewekt, spreekt van zelf, en dat enkelen er ook wezenlijk door leden, is begrijpelijk. 't Is dan ook met het oog op deze laatsten en om, waar het kan, de zedelijkheid te bevorderen, dat eenige heeren alhier zich in commissie hebben vereenigd, met het doel om, door doelmatig toegebragte hulp aan noodlijdenden, de wering der bedelarij te vergemakkelijken. Tot dat einde circuleert hier sedert eenige dagen eene inteekeningslijst, waarbij de onderteekenaren zich gedurende de zes wintermaanden verbinden, wekelijks eene toelage aan genoemde commissie te doen toekomen, welke hiermede zoo veel mogelijk de algemeene huiszittende armen zullen te hulp komen. Wenschelijk is het, dat deze commissie door ruime en algemeene deelneming in staat gesteld worde het door haar beoogde doel te bereiken, waar door de wezenlijk arme geholpen, de burgerij verligt en de zedelijke toestand der stad onzer inwoning veel verbeterd zal worden.

* **Oldeberkoop**, 12 Nov. Als eene zeldzaamheid kunnen wij melden, dat door den logementhouder *D. H*

Jager heden alhier zijn geschoten elf hazen en drie patrijzen; strekkende zulks ten bewijze, dat het wild ook hier zooals op vele andere plaatsen niet schaarsch is, en dat genoemde jager tevens een zeer goed schutter is.

* **Jubbega**, 16 Nov. *T. A. Dijk*, landbouwer alhier heeft voor een paar dagen een varken geslacht, van gekruist Friesch en Drentsch ras, dat, schoon aan de haak, 262 Ned. ponden woog. — De jager *G. Kerkhof* alhier, schoot voor eenige dagen in één schot vier, — en dadelijk daarop met den anderen loop, twee patrijzen.

RAADSVERGADERINGEN.

Assen, 17 Nov. Bij de behandeling van de begrooting van uitgaven en inkomsten dezer stad over 1858 bij den Gemeenteraad, zijn o. a. de volgende besluiten genomen:

1o. Het verzoek van den opzigter der gemeente-werken om verhooging zijner jaarwedde is, overeenkomstig de voordragt der commissie, afgewezen.

2o. Voor het onderhoud der straten is f 1080-// uitgetrokken, met dien verstande, dat de f 700-//, voorgedragen tot het verleggen en vernieuwen van 50.000 klinkers in de traverse van den grooten weg door Assen zal worden aangewend ter somma van f 600-// tot het beleggen van vijftig strekkende ellen met Belgische keijen, en f 100 // tot herstel van de overblijvende klinkerbestrating.

Het lid *Hofstede* maakte bij de behandeling van dit punt den Raad opmerkzaam op de ergerlijke vervuiling der goten, vooral aan den Groninger weg en voorlangs de kerk der Hervormden tot aan den Beilerweg, en meende de aandacht van Burg. en Weth. met den meesten aandrang daarop te moeten vestigen.

3o. De voorgedragene som van f 70 // voor het omzetten en gelijkmaken van den grond ten noorden van de hertekamp, tot aanleg van heesters en bloemen, nadat de daarop staande dennen zouden zijn gekapt, is niet goedgekeurd, en zullen de bedoelde dennen, eenige weinige uitgezonderd, vooreerst niet gekapt worden.

4o De voorgedragene som van f 300-// voor een nieuw hek voor de begraafplaats, is geroijeerd.

5o. Aan den onderwijzer *P. Haak* is eene toelage van f 100-// over 1858 toegekend.

6) Omtrent de post van schoolprijzen waren de gevoelens van den Raad verdeeld, doch is deze post, uitgetrokken op f 175-//, waaronder voor 't gymnasium f 65-//, met 6 tegen 5 stemmen behouden.

7o. De helft van het subsidie voor de Noord-Willemsvaart is op de begrooting ad f 12500 uitgetrokken. Het lid *Gratama* verzocht aanteekening, dat hij tot dit besluit niet medewerkte.

8. De toelage voor de hoornmuzijk is weder op f 100-// vastgesteld.

9o. Er zal voor f 3311-// aan opgaand hout en voor f 100 // aan hakhout gekapt worden.

10o. Is verworpen het voorstel tot verkoop van een strook gronds van het Stadsbosch langs den Witterweg.

11o. Aangenomen het voorstel tot verkoop van een stuk heideveld in het Veeningerland, en verworpen het voorstel der commissie tot verkoop van een gedeelte van het Stadsbosch aan den Beilerweg.

12o. Is mede verworpen het voorstel der commissie tot verkoop van een gedeelte van het Stadsbroek.

13o. Drie geldleeningen zijn vastgesteld, eene voor den Beilerweg ad f 12000 //, eene voor de helft van het subsidie voor de Noord-Willemsvaart ad f 12500-// en eene ad f 2500-//, om in het te kort op de inkomsten te voorzien.

14o. De hoofdelijke omslag is vastgesteld op f 6000 //, met verwerping van het voorstel der commissie, om tot dekking van het te kort op de begrooting, eikenhout te verkoopen. Het lid *Homan* verzocht aanteekening, dat hij tot dit besluit niet medewerkte.

15o. De omslag der schoolgelden is op f 1139-// en de belasting op de sterke dranken op f 15.500 vastgesteld.

16o. De inkomsten zijn gearresteerd op f 68879-90½.

—

In de vergadering van 13 dezer is ingekomen een adres van den Graaf *du Hamel* en anderen te Parijs, om concessie tot den aanleg van spoorwegen in Nederland; hetzelve wordt ter visie der leden gelegd bij de stukken, de spoorwegen betreffende.

Nog is er beraadslaagd over het rapport der Commissie, in wier handen zijn gesteld de stukken betreffende de regeling der aangelegenheden van de wis- en zeevaartkundige school van den onderwijzer *Dijkstra*, uitgebragt ter vergadering van den 11 November jl. no. 169.

Hoewel men over het algemeen het nuttige der inrigting beseft, is men eenparig van gevoelen, dat de onderwijzer niet moet worden gesubsidieerd, althans geen post daartoe op de begrooting van 1858 behoort te worden uitgetrokken, uithoofde gewoon onderwijs *hoofdzaak*, wis- en zeevaartkunde *bijzaak* is, en geheel voor particuliere rekening van den heer *Dijkstra*.

Men wil evenwel gaarne medewerken, die inrigting te ondersteunen, door, voor 't geval zich geschikte jongelieden aanbieden, de kosten van 't onderwijs te nemen voor rekening der gemeente.

De heer *Bertling* stelt daarop, onder wijziging van 't voorstel van de minderheid der commissie, voor, om aan den onderwijzer *Dijkstra* toe te kennen een zeker geld voor leerlingen, die hij gratis in de wis- en zeevaartkunde onderwijst, als:

voor den 1sten leerling	p. maand	f 5-00;	per jaar	f	60-//
// // 2den	// // //	- 2-50;	// //	-	30-//
// // 3den	// // //	- 2-50;	// //	-	30-//
// // 4den	// // //	- 2-50;	// //	-	30-//
					f 150-//

en zulks tot wederopzegging toe, en mits blijkt, dat de leerlingen werkelijk er gratis onderwijs hebben ontvangen.

De heer *Gratama*, die tot de meerderheid der commissie behoort, voegt zich nu bij de minderheid en ondersteunt het voorstel, 't welk in omvraag gebragt zijnde, met algemeene stemmen wordt aangenomen, en besloten hiervan aan heeren Commissarissen voor die school kennis te geven, onder dankbetuiging aan den Raad voor de belangelooze en voortreffelijke wijze waarop zij zich van hunne taak hebben gekweten, en hen te verzoeken, om die taak weder op zich te nemen in 't belang dier nuttige inrigting.

Coevorden, 17 Nov. In de heden alhier gehoudene raadsvergadering waren behalve het lid *T. Stokman*, alle leden tegenwoordig.

De notulen van het verhandelde in de vorige vergadering werden gelezen en goedgekeurd.

Naar aanleiding eener missive van den Minister van Binnenlandsche Zaken, werd de onderhandsche verpachting der Bank van Leening voor den tijd van één jaar aan den tegenwoordigen bankhouder, vastgesteld. Verder werd besloten: 1o. de jaarwedde van den gemeente-ontvanger, bij het inwerkingtreden der tegenwoordige Gemeentewet, op f 300.— vastgesteld, niet te verhoogen. — 2o. om met het oog op art. 139 der gemeentewet, de som van f 65.—, waarvoor de stadswaag alhier was verpacht, tot f 34 — te verminderen.

Is ingekomen de gemeenterekening over 1856 en deze gesteld in handen eener commissie, bestaande uit de leden *Scholten*, *Holthoon* en *Boll*, ten fine van onderzoek en rapport.

Verder werd voor informatie aangenomen eene resolutie van den Minister van Binnenlandsche Zaken, betrekkelijk den vrijdom van zegelregt der registers van den burgerlijken stand, waarbij door Z. Exc. werd gewezen op eene aanstaande herziening der wet op het zegel.

KERKNIEUWS.

* **Gasselter-Nijeveen**, 15 Nov. 't Was heden voor onze gemeente een gewigtige, maar tevens blijde dag. Na drie vierendeels jaars zonder predikant te zijn geweest, werd heden morgen ds. J. L. Specman als zoodanig in ons midden bevestigd. Zijn Eerws. vader, predikant te Vlagtwedde, die bij de morgengodsdienst de predikbeurt waarnam, gaf èn zijn' zoon èn de gemeente bemoedigende, maar tevens ernstige lessen, raadgevingen en vermaningen, naar Hand. 11: 14a. Na 't einde der predikatie bevestigde de consulent den nieuwen leeraar. Hij sprak kruchtvol en ernstig over 't vele goede, dat een leeraar hier ontmoet, maar mede ook over 't onkruid op den godsakker, dat men zoowel hier als elders aantreft. — In 't namiddaguur trad de nieuwe leeraar op, predikende over Filémon: 8: 9a., deze woorden: »Hoewel ik groote vrijmoedigheid heb in Christus, om u te bevelen, hetgeen betamelijk is, zoo bid ik nogtans liever door de liefde.» Bij de vele toehoorders heerschte er de grootste stilte, en kon men zien, dat aller aandacht geboeid was. Moge Zijn Eerw. zegen hebben op zijn' arbeid!

* **Zuidbarge**, 15 Nov. Met genoegen kunnen we van hier berigten, dat de Christelijke Afgescheidene gemeente te Emmen zich thans weder mag verheugen in 't bezit van een leeraar. Heden morgen werd de nieuwe leeraar, ds. Bos, door den heer de Haan, hoogleeraar aan de hoogeschool te Kampen, bevestigd, naar aanleiding van 1 Petr. 5 vers 1, 2, 3 en 4. Des namiddags deed de leeraar zijne intredingsrede, hebbende tot text gekozen: Hand. 10 vers 42.

Beide godsdienstredenen werden, door eene talrijke schare, met groote belangstelling aangehoord.

Wij wenschen dat deze dag, èn voor leeraar èn voor gemeente, de gezegendste gevolgen moge hebben.

REGTSZAKEN.

Arrondissements-Regtbank te Assen.

18 Nov. G. D. te Assen, wegens het uiten van scheldwoorden, vrijgesproken; — E. A. te Meppel, wegens diefstal, vrijgesproken.

INGEZONDEN STUKKEN.

Mijnheer de Redacteur!

't Berigt, in uwe Courant d.d. 10 ll. voorkomende, geschreven van hier, onder dagteekening van den 6 jl., betrekkelijk het verhoogen van de bezoldiging van den onderwijzer alhier, zijn wij genoodzaakt tegen te spreken: eensdeels omdat het geheele berigt een verzinsel is, en ten anderen, omdat welligt de onregte voor den inzender van dat onware vertelsel gehouden wordt.

Twee achtbare mannen, leden van den Raad der gemeente Vledder, deelden mij mede, dat het verhoogen der gezegde bezoldiging bij niemand der leden van den Raad was opgekomen, veel minder, dat een woord er van ter tafel was gebragt. Deze beide mannen, of liever één er van, toont zeer veel belang te stellen om den naam van den inzender te kennen, waarom ik UEd. dienvolgende uitnoodig, de naam van den inzender te noemen, wiens berigt onwaar is.

Wij weten het, UEd. zult aan dit verzoek niet zoo gereedelijk willen voldoen, daarvoor zijn wij te zeer met uwe soliditeit als Redacteur bekend, maar stellen u daarom voor, om bij den inzender verlof tot het noemen zijns naams te vragen, en aan ezien hij in zijn berigt zoo positief heeft gesproken, zal hij toch wel niet het licht schuwen!?

Tevens verzoeken wij UEd. om in uwe eerstkomende Courant dezen brief op te nemen en van uwen kant te getuigen, of ik *al* of *niet* de inzender van 't besprokene artikel ben.

Nijensleek, 14 Nov.

Uw Dienstv. Dienaar,
L. DRYBER.

Wij getuigen gaarne, dat noch de heer Dryber noch iemand uit de gemeente Vledder, dat berigt aan onsheeft ingezonden, terwijl bijzondere omstandigheden ons verbieden, aan het verzoek van den heer Dryber en van het lid van den Raad van Vledder te voldoen. Red.

Nog een kijkje in de nieuwe schoolwet.

II.

Het doel des wetgevers, der hooge regering is: *algemeenmaking van het volksonderwijs*, en zulks zooveel mogelijk, in overeenstemming met de eischen van den tijd, waarin wij leven. Zal dit doel bereikt worden, dan dienen er overal onderwijzers te zijn, die genoegzame bekwaamheden bezitten, om met vrucht aan de verstandsontwikkeling en de zedelijke vorming van het opkomend geslacht te kunnen arbeiden. Zeer doelmatig is daarom de bepaling van art. 12, dat er, ter opleiding van onderwijzers, ten minste twee rijks-kweekscholen zullen zijn, en nog buitendien, *van rijkswege, aan enkele der meest voortreffelijke lagere scholen, normaallessen verbonden worden*, om die opleiding, ook buiten de kweekscholen, te bevorderen. Vooral zal deze bepaling der Wet van belang zijn voor die provincien, waarin geene kweekscholen zullen gevestigd worden. Dat de hooge regering de opleiding van het onderwijzend personeel als eene zaak van veel gewigt beschouwt, blijkt ook uit de 2e alinea van ditzelfde art., luidende aldus: »de opleiding van onderwijzers en onderwijzeressen op de lagere scholen wordt, zoo veel mogelijk, van rijkswege bevorderd.«

't Ligt in den aard der zaak, dat plaatselijke besturen, die de waarde van een welingerigt onderwijs beseffen, het *instellen*, of waar ze reeds gegeven worden, het *continuëren* van normaallessen, *in* of *nabij* hunne gemeenten, zullen trachten aan te moedigen. Immers: *die het doel wil, wil ook de middelen;* en zonder geschikte onderwijzers is geen doelmatig onderwijs denkbaar.

Hoogeveen, 13 Nov. Gisteren hadden wij een regt genoegelijken en genotvollen avond; in de ruime, sierlijke, rijkverlichte zaal van het in het vorige jaar verrezene societeits-gebouw vereenigden zich de leden der beide kunstbeoefende gezelschappen: Oefening kweekt kunst en Paludana, om ten aanhoore van een aanzienlijk publiek eenige proeven hunner oefeningen te geven. In aanmerking genomen den korten tijd, welke beide vereenigingen bestaan hebben, overtrof alles de verwachting. De heeren leden der mannen-zangvereeniging Paludana droegen bij afwisseling in koorgezang voor de stukken: 1. Heisasa! koor van Beltjens 2. Fröliches Wandern, koor van F. Abt. 3. Gute Nacht, koor van F. Abt. 4. Elégie de F. Hertz, pour violon en piano; en 5. Jächerchor aus dem Freischütz.

De uitvoering dezer zangstukken was voortreffelijk, zoowel door de zuiverheid van maat, het gevoel van voordragt, als door het krachtig volle en geoefendheid der zangers. Inzonderheid trof ons het Gute Nacht, in welk lied de onderscheidene stemmen zoodanig door elkander werken, dat men meent het aanzwellend en afnemend ruischen eener zee van welluidende toonen te hooren, terwijl eindelijk het krachtige en vrolijke Jächerchor de geheele vergadering in eene zeer opgewondene stemming bragt.

Hier kunnen wij niet nalaten eene welverdiende hulde toe te brengen aan den directeur dezer zangvereeniging, den heer dr. *Hagedoorn*; is het op te merken aan de leden, dat zij met veel lust bezield zijn en in korten tijd groote vorderingen in de edele zangkunst gemaakt hebben, niet te ontkennen is het echter, dat de Vereeniging veel te danken heeft aan het groot talent, den onvermoeiden ijver en de bekwaamheid van dezen heer.

Ook het spel van den heer *N. M. C. Verwey Mejan* der Ouverture de la Pie Voleuse, arrangé pour piano, muzijk van Rossini, droeg kenmerken van groote geoefendheid, smaak, zuiverheid en gevoel.

Voor de leden van het reciteer-collegie: Oefening kweekt kunst, werden bij monde van de heeren *C. P. Hulst*, Mr. *H. J. Carsten*, Mr. *J. L. Tonckens*, *H. de Holl jr.* en *Verwey Mejan* insgelijks bij afwisseling voorgedragen: 1. Scipio op de puinhoopen van Carthago, gedicht van Calisch; 2. de Stalboef, declamatorium door Hofdijk, Muzijk van Halberstadt; 3 Cinna, fragment uit de Cinna van Corneille, vertaald door Bilderdijk; 4 Francisca di Rimini, dramatisch fragment door H. J. Schimmel.

Met alle regt mogen wij deze heeren den dank der geheele vergadering toebrengen. Is het reeds moeijelijk een gedicht van buiten te leeren, natuurlijk, vrij en met waar gevoel voor te dragen, die moeijelijkheid neemt toe bij dramatische stukken. Hierbij toch moet mede beoefend worden: stand, houding, gebaren, blik, aandoeningen en hartstogten.

Naar waarheid kunnen wij getuigen, dat die heeren zich uitmuntend van dezen moeijelijken taak gekweten hebben, dat hunne voordragt in alle opzigten natuurlijk was, en dat zij eene ongedwongenheid en gepaste vrijmoedigheid aan den dag legden, welke men alleen bij geoefende acteurs kan verwachten.

Wij wenschen deswege hen met het welgelukken dezer eerste proeve geluk, en hopen, dat zij mogen voortgaan zich in die edele kunst verder te volmaken.

DE VERTELLER ENZ.

In de Polijtechnische Centralhalle leest men:

Middelen tegen het uitvallen der haren worden er in tallooze menigte aangeprezen. Elk verkooper prijst het zijne als boven andere nuttig, ofschoon het dat nut veel minder heeft voor dengenen die het gebruikt, dan voor de verkoopers, die hunne kalanten behandelen naar de bekende grondstelling, dat de schapen op de wereld zijn, om geschoren te worden. Elke eenvoudige, vette olie wordt door hen in een gewaand heilmiddel veranderd door aanbrenging van kleur of reuk, en dan ten minste voor den tienvoudigen prijs verkocht. De verschillende pomades zijn even als die oliën zonder werking, omdat de gelijktijdige aanwending van vet alle nut verijdelt, dat ze anders hebben zouden. Van een werkelijk gunstig gevolg is echter een middel, dat ieder zich zelven met geringe moeite en bijna kosteloos kan bereiden. Men kookt 2½ ons eikenbast (droog en fijn gesneden) of in plaats daarvan 3 lood galnoten in één pond regenwater, (alles Nederlandsch gewigt) een half uur lang, zijgt de vloeistof na het bekoelen door dubbel katoen of vloeipapier en wascht zich daarmede bij warm weder elken avond, kort voor het te bed gaan, de huid op het hoofd, waarna men het haar zorgvuldig afdroogt; den volgenden morgen zuivert men de haren met eene naauwe stofkam en wrijft er een weinig amandel- of olijfolie in. Dit herhaalt men dagelijks, 6 maanden achtereen, en daardoor voorkomt men het uitvallen der haren of geheel of grootendeels.

Ouderdom der Monniken-orden.

De ouderdom van hunne orde is altijd een punt van eer bij de monniken geweest, en niet zelden hebben de onderscheidene orden, om de eer eener, betrekkelijk elkander, hoogere oudheid hevig getwist. Geen wonder dus, dat de kapucijn Jacob Boulduc, die te Parijs in 1626 een werk schreef over de ware gesteldheid der kerk van den aan-

ADVERTENTIEN.

Heden ontsliep zacht en kalm mijn geliefde Echtgenoot R. D. POSTMA, sints vijftig jaren *Onderwijzer te Havelte*, in den ouderdom van bijna 76 jaren. Zwaar treft mij deze slag op een gelijken ouderdom. Ik berust echter in den wil van Hem, die het al bestuurt, vertrouwende, dat wij hiernamaals elkander weder zullen vinden.

Havelte den 17 Nov. 1857.

Wed. R. D. POSTMA—STRUIK.

UIT DE HAND TE KOOP,

Een **GRUTTERS-** en **MOSTERTMOLEN** met al deszelfs toebehooren, bij den ondergeteekende
W. L. SALOMONS.

Gasselternijeveen, 17 Nov. 1857.

Groote Boeldag.

Van 5 beste alle jonge **MERRIE PAARDEN**, waarvan 4 zwarten en een bruine en waaronder eene dragtige, 20 stuks **HOORNVEE**, **100 SCHAPEN**, drie **VARKENS** en eene aanzienlijke partij **STROO**, op WOENSDAG den 25 November 1857, des morgens om 10 uur en zulks ten huize en ten verzoeke van JAN THIE, landbouwer te Grollo, gemeente Rolde.

H. MENNINGA.

ALGEMEENE

POSTWAGEN-ONDERNEMING
van Gend & Loos.

NIEUWE DIENST

tusschen *ASSEN* en *VEENDAM*, aanvang nemende op den 24 November, vertrekt dagelijks 's morgens te zeven uur dertig minuten van ***Veendam***, en van ***Assen*** des namiddags circa vier uur, na aankomst der dienst van Zwolle.

Op VRIJDAG den 4 December e.k., des morgens te 11 uur, zullen bij HOOGENKAMP in het Gemeentehuis te Emmen, ten verzoeke van de EIGENAREN van den Angelsloo, publiek worden verkocht:

Omstreeks 20 ***bunders*** ***VEENGROND***, gelegen bij Nieuw-Dordrecht, aan en nabij het Oranjekanaal in de Marke van Noord- en Zuidbarge, gemeente Emmen, in perceelen, zeer geschikt om dadelijk in cultuur te worden gebragt en om daarop woningen te vestigen.

Emmen, 18 November 1857.

S. J. OOSTING,
Notaris.

Op nader te bepalen tijd en plaats, zal binnen kort ten overstaan van Mr. A. HOMAN, Notaris te Vries, publiek worden verkocht:

Eene **BOERENBEHUIZINGE** en annexe **HOF**, staande en gelegen te Donderen, Gemeente Vries, met de daarbij en onder gebruikt wordende **BOUWLAND, HOOI- en WEIDELANDEN en VELD**, mede gelegen te Donderen en elders, zijnde onder het HOOILAND ook gelegen op de Drenthermade onder Peize, alles toebehoorende aan GEERT SANS te Vries en Consorten.

Vries, 16 November 1857.

A. HOMAN.

De erfgenamen van STEVEN DATEMA zijn voornemens in het laatst der volgende maand, of in het begin van Januarij aanstaande, te Norg, ten tijde en ter plaatse later te bepalen, ten overstaan van een bevoegd BEAMBTE, over te gaan tot den openbaren verkoop van:

Onderscheidene perceelen uitmuntend **BOUW-, WEIDE- en HOOILAND**, gelegen in de gemeenten Norg, Roden en Peize; alsmede onderscheidene **AANDEELEN** in de onverdeelde Marke van Een.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen bij POPKE DATEMA, landbouwer te Een, gemeente Norg.

J. KLOEKERS te Assen zal in plaats van op ZATURDAG den 21 November 1857, op **VRIJDAG den 27 NOVEMBER 1857**, des avonds ten 7 ure, in het CONCERTHUIS te Assen, ten overstaan van den Notaris Mr. A. HOMAN, presenteren te verkoopen:

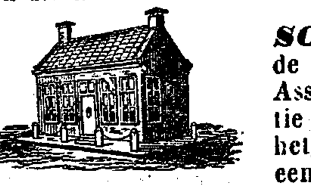

Eene ***HUIZINGE-SCHUUR*** en ***TUIN***, staan, de aan de Nieuwe Huizen te Assen, kadastraal bekend in sectie A no. 342 en 341, bestaande het huis uit vier ***beneden-*** en een ***bovenkamer***, met verdere ***gerijfelijkheden***, zeer geschikt en gelegen voor eene ***Galanterie-*** of ***Banketbakkerswinkel*** of zoodanige andere affaires, als men zou willen uitoefenen; thans wordt daarin eene ***Grofsmederij*** uitgeoefend.

Een ***TUIN*** met beste ***vruchtdragende boomen***, gelegen te Assen, bij den Groninger straatweg, bekend in sectie A no. 259.

Ruim drie bunders ***VELD***, gelegen nabij het nieuwe Kanaal van Assen naar Groningen en schietende op den Loonerweg.

Een ***TUIN*** of ***HUISPLAATS***, gelegen te Loon.

En twee ***VEENPLAATSEN*** no. 25 en 26 in het Markiezenveen, gemeente Odoorn, loopende van het Buinerveen tot de Exloërmond, groot ieder ruim 7 bunder, houdende best ***BLAAUW VEEN***, invoege op het terrein kan worden gezien aan den reeds gegraven Turf;

Inmiddels ***uit de hand te koop.***

Een mijner bekenden uit een nabijgelegen dorp heeft mij onder dankbetuiging verhaald, dat zijne Vrouw van eene twaalfjarige rheumatische kwaal (graagkramp) door het gebruik van eenen GOLDBERGERSCHEN KETTING genezen is. Hij zegt, dat spoedig na de aanlegging al verzachting van pijn gevolgd is, en de lijderes van dag tot dag in beterschap toenam. Hij kwam er nu weêr een voor eene andere vrouw halen, die ook aan rheumatismus lijdende is.

Uithuizen. J. SCHUURMAN NIEVEEN.

GOLDBERGER'S KETTINGEN

genezen rheumatische hoofdpijn, doofheid, hartkloppingen, verlamming, zware chronische hoofdpijn en daardoor veroorzaakte toevallen en duizelingen, pijn in de lenden, gewrichtspijn, knubbeljicht, aangezigtspijn, kiespijn, kramp in de borst en in de kuiten, oorpijn, enz.

GOLDBERGER'S KETTINGEN kosten f 1.80, 2.70, 3.60, 5.40.

GOLDBERGER'S OORMAGNETEN f 1.80 het paar.

Amsterdam, VERKOOPHUIS.
Assen, H. P. A. VAN GORCUM.
Coevorden, C. J. VAN DER SCHEER.
Meppel, A. JEULEN
Gorredijk, S. G. ZWART.
Steenwijk, K. TIMMERMANS.
Hoogeveen, JAN VAN DER WOLDE Jr.

En in de bekende Dépots in de andere steden.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 17 November

Tarwe, Jarige	70 ℔	f 7.25	Boekweit, zand 64 N.pd.	f 6.20	
" Oml.	70	" 7.20	" " 66 " "	6 60	
" dito.	72	" 7 70	" n. zwarte 66 " "	6 45	
" " Old.	70	" 7.00	" veen 64 " "	5 95	
" " "	72	" 7 50	Paardeboonen.. f	6.50	à 7.10
Rogge, O. Inl.	64	" 5.50	Groene Erwten "	00.00	à 00.00
" "	66	" 5.90	Graauwe " "	00.00	à 00.00
" Nieuwe	68	" 6.45	Koolzaad . . . f	11.50	à 12.75
Haver, N. dikke	40	" 3.60	Gort, grove . "	9 50	à 10.50
" "	42	" 3.80	Gort, parel , "	13.00	à 14.00
" Voer	36	" 3.40	Olie, raap p. vat "	41.00	à 00.00
" "	40	" 4.00	Raapkoeken		à —.—
" Zwarte	36	" 3 40	Lijnkoeken	—.—	à —.—
" "	38	" 3.80	Boter 1ste soort f	46.00	a 00 00
Garst, N. wint.	54	" 4.80	Boter 2de " f	42.00	a 43.00
" " "	56	" 5 10			
" " zomer	56	" 0.00			
" " knob.	60	" 5 90			

Oude Tarwe niet dan lager te plaatsen. — Nieuwe traag afgaande. — Rogge bij gerijven 20 cent lager verkocht. — Boekweit door geringen aanvoer iets hooger verkocht. — Garst in een doen. — Dikke Haver 15 cent lager verkocht. Blanke en Zwarte Voer in de ligte soorten slap en lager afgegeven; zware prijshoudend. — Boonen iets meer gevraagd. — Koolzaad gaat bijna niet in om. — Gort wel zoo aangenaam.

OOSTERWOLDE, 16 Nov. Rogge f 6.75 tot f 7.00; aanvoer 26 mud. Zandboekweit f 6.10 a f 7.80; aanvoer 120 mud. Veenboekweit f 6.00 a f 7.25; aanvoer 149 mud.

HEERENVEEN, 14 Nov. Rogge f 6.55 Boter per ¼ v. f 53.00.

NOORDWOLDE, 12 Nov. Rogge f 6.00 a f 6.80. — Boekweit f 6.00 a f 7.40. — Boter per N. ℔ f 1.06 a f 1.21.

COEVORDEN, 16 Nov. Rogge f 7.00. Boekweit f 6.25 Boter f 0.85 per N. ℔.

HOOGEVEEN, 17 Nov. Rogge: hoogste f 7.50, laagste f 6,87⁵; aanvoer 89 mudden. Boekweit: hoogste f 6.40, laagste f 6.35; aanvoer 40 mudd. Honig p. pd.: hoogste f 0.00, laagste f 0.00; aanvoer 000 ponden. Boter per Ned. ℔ hoogste f 1.17⁵, laagste f 1.07⁵; aanvoer 510 ponden; per ¼ vat hoogste f 46.—, laagste f 43.—. Roggebrood de 6 Ned. ponden f 0.50; de Ned. 3 ponden f 0.25.

STEENWIJK, 16 Nov. Rogge f 6.10 a f 7.00 — Boekweit f 6.30 a f 7.50. Boter per ⅛ v. f 24.00 a 24.50.

OLDEMARKT, 14 Nov. Boter ¼ v. f 52.50.

AMSTERDAM, 16 Nov. Zwolsche BOTER f 54 a 5.. Kamper-Eilands HOOI f 25 a 27. TARWE bij gerijven in een doen; 132, 134 ℔ nieuwe witbonte Poolsche f 350, 35.; 133 ℔ nieuwe bonte dito f 340; 130 ℔ jarige dito f 335; 128 ℔ jarige witbonte dito f 345; 126 ℔ geringe jar. bonte dito f 300; 133 ℔ Rostocker f 285; 156/2 ℔ oude Bovenl. f 28. — ROGGE prijshoudend; 127 ℔ nieuwe Pruissische f 192 bij partij, 126 ℔ dito f 192; 124 ℔ jarige dito f 182, 183, 18.; 122 ℔ dito f 170, 174, 175; 120 ℔ Archangel f 174; 119 ℔ Petersburger f 164 bij partij; 117 ℔ dito f 160. — GARST en HAVER zonder handel. BOEKWEIT prijshoudend; 119, 120 ℔ Amersfoortsche f 242, 245, 125 ℔ Holstein f 25. — KOOLZAAD hooger betaald; Polder f 10½ a 11½; Holsteinsch £ 65½; Anclammer Röbs £ 64; Petersburger dito £ 45; op 9 v. Olie in Nov. £ 69; April £ 74. — LIJNZAAD flaauwer. — RAAPOLIE williger; op 6w. f 40. Vliegend f 39½, 40; lo. Dec f 38¾, 39⅞; Mei f 40½; 41. — LIJNOLIE dadelijk onveranderd, op levering gezocht, vooral op het Voorjaar hooger betaald; op 6w. f 39¼; Vliegend f 38; lo. Dec. f 37½, ¾; Voorjaar f 35, 36. — HENNEPOLIE op 6w. f 43¼; Vliegend f 42. — RAAPKOEKEN per 1040 stuks f 84 a f 88. — LIJNKOEKEN per 104 stuks f 11 a f 14.

SCHIEDAM, 14 Nov. MOUTWIJN f 16 per vat contant, met geruden handel. — JENEVER 100 % Amst. proef 19½ a f 20 per vat contant.

VEEMARKTEN.

Groningen, 17 Nov. Ter veemarkt was heden een groot getal runderen aangebragt, waaronder een ruime aanvoer van vet vee. De handel blijft steeds in eene flaauwe stemming; verkocht: vroegmelkten van f 100 tot f 130; vaalmelkten van f 90 tot f 120; vetten van 25 tot 27 a 28 cent het halve Ned. ℔; schapen ruim ter markt, doch weinig verkoop; van varkens was de markt mede goed voorzien en werd hiervan ver verkocht van f 8 tot f 25 a f 36.

Leeuwarden, 13 Nov. Aangevoerd 2400 runderen, waarvan 500 vetten, de overige melk- en kalf koeijen; de besteedde prijzen blijven steeds op dezelfde hoogte; 200 kalveren wel begeerd, 500 schapen alsmede ca. 100 varkens voor den gereede koopers.

Londen, 13 Nov. De veemarkt was goed voorzien en alle soorten waren tot de prijzen van Maandag gemakkelijk te plaatsen.

Smilde, 18 Nov. Heden had hier de eerste weekmarkt plaats. Er waren aanwezig 21 wagens; 44 mudden rogge, 88 mudden boekweit en 22 mudden aardappels. De prijs der rogge was: hoogste f 7.30, laagste 7,00; boekweit: hoogste f 6 60, laagste f 6.20; aardappels; hoogste f 2.50, laagste f 1 50. De varkens golden van f 14 tot f 19-„ en de boter f 1.75 a f 1 10 het Ned. pond; koek 8 a 10 cent per stuk. De handel was over 't geheel graag; waren er 50 mudden rogge meer geweest, deze waren zonder moeite verkocht geworden. Er zijn bakkers geweest, die geen enkel mud hebben gekregen.

234ste **STAATS-LOTERIJ.** 1e KLASSE.

1e Lijst. No. 8784 f 2000. Nos. 2629, 3821, 10368 en 19318 ieder f 1000. Nos. 3602, 12640 en 19886 ieder f 40.. Nos. 9526, 10345 en 18597 ieder f 100.

2e Lijst. No. 8495 f 5000. Nos. 2295 en 11103 ieder f 1500. No. 1167 f 200. No. 4031 f 400. Nos. 1166, 5154, 5365, 9778, 10511, 15651, 16780 en 17051 ieder f 100.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.
AMSTERDAM, 1857.

	pct.	16 Nov.	17 Nov.
Nederl. W.S.	2½	62¼	62¼
" "	3	73⅝	73 13/16
" "	4	95⅜	95⅜
Amort. Synd.	3½	88	88
Handelm.	4½	136	137¾
O. I. Leening	4	93	
Aand. H.Spw.			
Aand. R.Spw.	4½		99
Ned. B.			
Maats. Weld.		60½	60½
Rusland,			
Obl. Hope	5	102⅜	102¼
Dito 1831/33	5	90⅞	91
Cert. 1840	4	83¾	83⅝
" Stieglitz	4	83½	83¼
" Nieuwe	4		
" 5e Serie	5	93⅞	
" 1855 6e S.	5	96¼	96¾
Cert. v. Ass.	6	68⅛	68¼

	pct.	16 Nov.	17 Nov.
Polen,			
Aand. fl. 500		f 149	148¾
Obl.	4	76½	76⅜
Spanje, Obl.	1½	24¼	24 5/16
Obligatien	3	40¾	
Binnenl.	3	35¾	35½
Amortisable			
Bewijz. Coup.		4 13/16	
Oostenrijk,			
Oblig. Goll	5		
" "	4		
" Metal.	5	70⅛	70 3/16
" Rente Am.	5	82 11/16	83⅛
" Nation.	5	72 3/16	72 7/16
" "	2½	36⅝	36[illegible]
Belgie, Cert.	2½		
Rothschild	2½	49¾	49[illegible]
Portug., Obl.	3	42[illegible]	42[illegible]
Brazilien	5		
Weeder aandeelen	4		

16 Nov. De nationale fondsen waren algemeen williger. De buitenlandsche markt aanvankelijk flaauwer, sluit mede hooger; de invallende verrekeningsdag was op deze fluctuatie niet zonder invloed.

---

vang der wereld tot op Mozes, Henoch, den zoon van Seth tot den eersten monnik maakt; onder de reuzen, in het Oude Testament vermeld, reuzen in heiligheid, en onder de kinderen Gods, monniken verstaat. Dewijl het menschelijk geslacht toch voorgeplant moest worden, kon Adam bezwaarlijk als de eerste monnik genomen worden; wie weet wat anders door den schrijver ware gedaan! Maar zonen van Seth gingen in de eenzaamheid, wijdden zich den Heere, en leefden als Engelen, onder gebed, psalmzingen, en handenarbeid, dat is, zij werden monniken. — Kenan, de zoon van Enos, predikte boete in de steden, en stichtte de bedelorde der Minoriten. Henoch hervormde dezelve, maar krachtiger deed dit de zondvloed. Na dezen nam Sem de zaak op zich. Melchizedek, Nimrod, Ninus, Job en Abraham waren bestuurders (superieurs) van monnikenorden. Abraham stichtte de eerste orde, door profeten en kinderen der profeten; Joseph ontving eene ordesversiering van Pharao. Zoo plantte zich de orde voort tot op Elias, die de karmeliters stichtte. In het voortdurend bestaan der monniken wordt de belofte van Jezus vervuld, dat hij bij ons zijn wil tot aan de voleindiging der wereld, zoo oordeelde Bourduc, terwijl alle monniken, voor en na hem de instelling der monniken-orden voor het gewigtigste raadsbesluit van God, na dat der menschwording van Gods zoon, gehouden hebben.

De geheele orde der Karmelieten, die in de XIII eeuw ontstond, leidde haren oorsprong af van Elias, en voerde een twistgeding van 16 jaren lang met de Basilianen te Troïna in Sicilië, die den profeet Elias zonder Karmelieten-gewaad hebben afgeschilderd. De Hieronijmieten, die ontstaan zijn in de XIV eeuw, leidden hunne orden van de profeten af; anderen, meer bescheiden, van Martha, die zoo zorvuldig voor Christus bezig was. Zelfs de geleerde Bellarminus, beroemd voorvechter der Roomsche kerk, Jezuit en kardinaal, gestorven in 1620, ziet in de geschiedenis van Henoch, in Jezus en de apostelen de eerste Monniken. En in 1696 liet Paul van St. Sebastiaan, van de orde van Johannes a Deo, Abraham deze orde stichten in het woud van Mamre, alwaar hij de drie gasten onthaalde.

—

Volgens eene kennisgeving der politie wordt te Berlijn sedert 7 Nov. een meisje van 16 jaren vermist. Het blijkt thans, dat zij geschaakt is door een Peruaansch majoor die zich eenigen tijd aldaar ophield om artilleristen voor Peru aan te werven. De vader heeft echter den 12den zijne dochter te Gotha wedergevonden, terwijl de Peruaan door de policie naar Berlijn zal worden teruggebragt.

CHARADES.

XVII. Boven spits en onder breed,
Door en door vol zoete waren.
Wit van lijf, in 't blaauw gekleed,
Doe ik den lekkerbek heel gretig op mij staren.

XVIII. Alleenlijk zoo lang men het zoekt, is het eigenlijk hetgene het is; zoodra men het gevonden heeft, houdt het op, te zijn dat het was.

Gedrukt bij **GRATAMA** te Assen.